

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Folikart, s.r.o.**, se sídlem Sedlice 65, Humpolec, zasoupený JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem se sídlem Dukelská 15, Hradec Králové, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2009, č.j. 29 Ca 195/2008 - 41,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 9. 1. 2009, č. j. 29 Ca 195/2008 - 41 odmítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 27. 6. 2008, č. j. 11345/08-1700-700290, č. j. 11644/08-1700-700290, č. j. 11645/08-1700-700290, č. j. 11646/08-1700-700290, kterými byla zamítnuta odvolání stěžovatele proti platebním výměrům Finančního úřadu v Pelhřimově ze dne 31. 8. 2007, č. j. 70326/07/091980/6374, č. j. 70358/07/091980/6374, č. j. 70946/07/091980/6374 a č. j. 70432/07/091980/6374. V odůvodnění rozsudku krajský soud s poukazem na ust. § 46 odst. 1 písm. b) a § 72 odst. 1 s. ř. s. uvedl, že, v daném případě byla všechna napadená rozhodnutí finančního ředitelství doručena stěžovateli společně dne 14. 7. 2008 a posledním dnem lhůty pro podání žaloby bylo pondělí 15. 9. 2008. Protože však žaloba byla ke krajskému soudu podána faxem až dne 17. 9. 2008, byla tedy podána opožděně.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uvedl, že nahlédnutím do spisu zjistil, že doručenka, o které se krajský soud zmiňuje, je podepsána za společnost stěžovatele panem C. Tato doručenka byla písemnost v souladu s právními předpisy adresována do vlastních rukou adresáta. Pan C. však není pracovníkem oprávněným za stěžovatele přijímat písemnosti a není ani oprávněn za něj jednat, jak vyplývá z výpisu z obchodního rejstříku. Pan C. je pracovníkem stěžovatele, který je podle pracovní smlouvy povinen vykonávat správu nemovitosti S. č. p. 65 včetně strojního zařízení, přípravné práce spojené s výrobou, tiskové práce, vakuové tvarování a práce na kontinuálním odvrstvacím stroji. Z toho vyplývá, že rozhodnutí finančního ředitelství nebyla stěžovateli řádně doručena podle § 17 odst. 9 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále je „zákon o správě daní

a poplatků“). Jednatel společnosti se o existenci těchto rozhodnutí dozvěděl až v září 2008. Proto žaloba nebyla podána opožděně. Z procesního hlediska stěžovatel namítal, že z odůvodnění usnesení vyplývá, že krajský soud přistoupil k hodnocení důkazu, tj. doručenky, aniž by byl tento důkaz zákonem stanoveným způsobem proveden a aniž by byla stěžovateli poskytnuta možnost se k provedenému dokazování vyjádřit. Zjevným důsledkem této procesní vady je věcná nesprávnost napadeného usnesení a zcela nadbytečné zatěžování Nejvyššího správního soudu, když sporná otázka okamžiku doručení mohla být vyřešena při jednání před krajským soudem. Nesprávným postupem krajského soudu pak došlo i k zásahu do základních práv a svobod stěžovatele, a to práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k uvedeným důvodem stěžovatel navrhl napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnilo s výrokem usnesení krajského soudu a uvedlo, že nedoručení napadených rozhodnutí nebylo stěžovatele v žalobě namítáno, ačkoliv mohlo, i z pouhé opatrnosti. Krajský soud při vyhodnocení včasnosti podání žaloby vycházel z připojeného důkazního materiálu, resp. z dokladu o doručení (dodejky), která pochybnosti o řádném doručení stěžovateli nevzbuzovala, a rozhodl bez nařízení jednání v souladu se zákonnou procesní úpravou. Finanční ředitelství dále poukázalo na to, že Česká pošta, s. p. (dále jen „pošta“) je subjekt, který poskytuje a provozuje poštovní služby na základě zákona č. 29/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „poštovní zákon“) a doručuje zásilky podle poštovního zákona a poštovních podmínek, které byly poštou vydány podle ust. § 4 odst. 1 poštovního zákona po předchozím odsouhlasení Českým telekomunikačním úřadem. Poštovní služby jsou poskytovány na smluvním principu a v daném případě se obsah poštovní smlouvy řídil poštovními podmínkami platnými pro rok 2008. Jednalo se o doporučenou zásilku s dispozicí odesílatele pro dodání do vlastních rukou včetně zaslání odesílateli písemného potvrzení prokazujícího dodání poštovní zásilky. Podle poštovních podmínek [čl. 19 odst. 1 písm. b), čl. 21 odst. 3] v případě doručování právnické osobě do vlastních rukou byla pošta oprávněna poštovní zásilku vydat oprávněné osobě. Vymezení oprávněných osob korespondovalo i s právní úpravou doručování v daňovém řízení. Podle čl. 21 odst. 3 poštovních podmínek pak osobou oprávněnou za adresáta – právnickou osobu – zásilku převzít byla fyzická osoba, která způsobem podle odst. 1, tzn. občanským průkazem nebo cestovním dokladem vydaným v České republice, prokáže, že je osobou, která byla za oprávněnou osobu označena v hodnověrném písemném prohlášení učiněném právnickou osobou nebo jejím jménem. Prohlášení musí být opatřeno razítkem adresáta nebo doplněno poznámkou, že adresát razítko nepoužívá. Finanční ředitelství doručovalo stěžovateli rozhodnutí prostřednictvím pošty a předmětná zásilka byla uložena dne 2. 7. 2008. Z údajů na doručence lze usuzovat, že byla následně vydána vydávající pracovníci pošty na přepážce podací pošty dne 14. 7. 2008 panu C., který převzetí stvrdil svým podpisem včetně otisku firemního razítka stěžovatele. Aby zásilka byla pracovníci pošty panu C. vydána, musel se nejen prokázat platným průkazem totožnosti, ale předat i prohlášení, pokud na něj nedopadala výjimka podle čl. 21 odst. 8 poštovních podmínek (příjemce se prokáže osvědčením, které podnik na základě dříve odevzdaného prohlášení pro tento účel vydal). Pro posouzení řádného doručení zásilky tak není podstatné, že zásilku nepřevzal jednatel společnosti, neboť pošta nevydává poštovní zásilky pouze statutárním orgánům, ale i jiným osobám oprávněným k převzetí. S ohledem na výše navrholo finanční ředitelství kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti, neboť stěžovatel námítku nesprávného doručení napadených rozhodnutí poprvé vznesl až v kasační stížnosti. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06 (viz www.nalus.usoud.cz) „kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. nemůže být uplatněn již v řízení před soudem, jehož procesní rozhodnutí má být přezkoumáno. Rozhodnutí

o odmítnutí návrhu, protože je rozhodnutím procesním, jež nevychází z věcného přezkumu návrhem napadeného rozhodnutí, žádnou vazbu na (věcné) rozhodnutí předchozí nemá, a tím nemůže být – z povahy věci – vystaveno stejné kritice jako předchozí rozhodnutí správního orgánu. Obecný požadavek vyplývající z § 104 odst. 4 s. ř. s., aby kasační důvody sledovaly žalobní body podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., se zde logicky uplatnit nemůže.“ S ohledem na skutečnost, že se jedná o kasační stížnost ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., je Nejvyšší správní soud oprávněn posoudit námitku nesprávného procesního postupu krajského soudu při odmítnutí návrhu, jímž by případně došlo ke zkrácení stěžovatele na jeho zákonných právech.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 17 odst. 9 věta první a druhá zákona o správě daní a poplatků se písemnosti určené právníkům osobám doručují pracovníkům oprávněným za tyto příjemce přijímat písemnosti. Není-li jich, doručuje se písemnost, která je určena do vlastních rukou, tomu, kdo je oprávněn za příjemce jednat, ostatní písemnosti kterémukoliv jejich pracovníku, který písemnost přijme.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že soud ve správním soudnictví je ex officio povinen zkoumat splnění podmínek řízení, z nichž jednou je i podmínka dodržení lhůty k podání žaloby ve smyslu ust. § 72 odst. 1 s.ř.s. Další postup soudu pak závisí na výsledku zkoumání naplnění těchto podmínek řízení. Ze správního spisu vyplynulo, že zaměstnanec stěžovatele pan C. převzal, mimo napadených rozhodnutí, již dříve výzvu Finančního úřadu v Pelhřimově ze dne 23. 2. 2007 určenou do vlastních rukou stěžovatele. Stejně tak převzal výzvu k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě ze dne 14. 4. 2008, určenou také do vlastních rukou stěžovatele. Dodejky ve všech případech podepsal a opatřil razítkem stěžovatele. Na tyto výzvy stěžovatel reagoval a nijak nezpochybnil způsob jejich doručení. Ani v žalobě nenamítal, že by k doručení napadených rozhodnutí nedošlo. Z okolností případu, zejména praxe stěžovatele při přebírání písemností doručovaných do vlastních rukou a také z obsahu žaloby, tedy nevyplývala žádná pochybnost, která by byla důvodem k nařízení jednání a provádění dokazování krajským soudem za účelem objasnění skutkového stavu. Krajský soud proto nepochybil, pokud vzal za prokázané datum doručení dne 4. 7. 2008 a od tohoto data počítal běh lhůty pro podání žaloby.

Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že otázkou doručování právníkům osobám se již dříve zabýval, např. v rozsudku ze dne 14. 3. 2007 č. j. 8 Afs 25/2006 – 67, dostupný na www.nssoud.cz, v němž mimo jiné uvedl, že „Dle § 17 odst. 9 daňového řádu se písemnosti určené právníkům osobám doručují v první řadě pracovníkům oprávněným za tyto příjemce písemnosti přijímat. Z celkové úpravy doručování podle daňového řádu nelze vyvodit závěr, že by bylo nutné písemné pověření zaměstnance právníké osoby k přebírání písemností, což je úpravou do určité míry rozpornou od úpravy v tehdy účinné vyhlášce č. 28/2001 Sb., o základních službách držitele poštovní licence. Pověření zaměstnanců k přijímání písemností může tedy mít i konkludentní povahu. S ohledem na praxi přijímání písemností u stěžovatele zjištěné správcem daně lze shrnout, že paní E. P. byla osobou oprávněnou za stěžovatele písemnosti přijímat a že toto její pověření mělo konkludentní charakter.“ Také v rozsudku ze dne 2. 7. 2008, č. j. 3 As 29/2008 – 60, dostupný na www.nssoud.cz, se zabýval otázkou doručování právníkům osobám ve smyslu ust. § 21 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „neshledal pochybení

ani v postupu žalovaného, ani v postupu držitele poštovní licence. Žalovaný písemnost zaslal na adresu „TJ Sokol Dolní Beřkovice, N. 263, „D. B.,“ a na této adrese ji převzal pracovník, který ji kromě svého příjmení a podpisu opatřil i otiskem razítka stěžovatele jako právnické osoby. Za této situace držitel poštovní licence nepochybil, jestliže tuto osobu považoval za toho, kdo je oprávněn za stěžovatele přijímat písemnosti, a dále již nezkoumal, zda má pracovník příslušné pověření či zda je např. statutárním orgánem právnické osoby. Je věcí právnické osoby zajistit, aby převzetí písemnosti doručované do vlastních rukou nemohla v místě jejího sídla učinit jiná osoba, než která je k tomu oprávněna podle ust. § 21 správního řádu.“. Tento rozsudek byl přezkoumán i v řízení o ústavní stížnosti a Ústavní soud neshledal, že by došlo k porušení ústavně zaručených základních práv a svobod stěžovatele (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 6. 2009, sp. zn. III. ÚS 2378/08, <http://nalus.usoud.cz>).

Závěry vyslovené v citovaných rozsudcích lze aplikovat i na doručení vyzvednutím v úložní době zaměstnancem stěžovatele. Je především věcí stěžovatele zajistit přebírání pošty a její vyzvedávání na poště v úložní době oprávněnou osobou. V případě, že opakovaně došlo k vyzvednutí zásilek určených do vlastních rukou panem C., který k podpisu připojil razítko stěžovatele a splnil i další podmínky nutné pro převzetí zásilky na poště, není důvodu pochybovat o tom, že byl v době přebírání pošty osobou pověřenou k jejímu vyzvednutí.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno za dodržení všech principů garantujících spravedlivý soudní proces. Neshledal proto důvod k provádění dokazování pracovní smlouvou pana C. a výpisem z obchodního rejstříku stěžovatele, jak navrhoval stěžovatel v kasační stížnosti. Tyto důkazy totiž nesměřovaly k vyvrácení skutečností, jež jsou patrné ze správního spisu, a sice že pan C. byl konkludentně (na základě praxe, která se u stěžovatele ustálila) pověřen k přebírání písemností určených do vlastních rukou. Skutečnost, která měla být pracovní smlouvou prokázána, s sice že náplň práce pana C. podle této smlouvy nezahrnovala přebírání písemností, nejsou pro posouzení věci rozhodné, neboť rozhodná je praxe, která se ve vztahu k přebírání písemností u stěžovatele vyvinula a která v pracovní smlouvě vůbec není podchycena. Ani druhý z navržených důkazů, výpis z obchodního rejstříku stěžovatele, existenci uvedené praxe nemůže vyvrátit, neboť to, že pan C. nebyl statutárním orgánem stěžovatele, je nesporné a pro věc nerozhodné. Proto Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s ve věci rozhodl bez jednání, když neshledal ani jiný důvod, pro nějž by nařízení jednání ve věci bylo vhodné.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu